

Polityka ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem

**Ognisko Pracy Pozaszkolnej „ŻOLIBORZ”
w Warszawie, ul. Ks. J. Popiełuszki 13**

*Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny
i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)*

Polityka placówki w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem ma na celu zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczestników zajęć w Ognisku Pracy Pozaszkolnej „Żoliborz” w Warszawie oraz pracowników, poprzez zapobieganie nadużyciom w zakresie krzywdzenia dzieci i młodzieży oraz reagowanie w przypadku ich podejrzenia. Pracownicy Ogniska traktują uczestników zajęć w OPP z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy przez pracownika, innego uczestnika zajęć, rodzica lub opiekuna wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Ogniska oraz swoich kompetencji.

Polityka ta określa wytyczne i procedury w zakresie zgłaszania podejrzeń nadużyć oraz postępowania wobec podejrzanych, a także zapewnia wsparcie dla ofiar.

Pracownicy Ogniska są zobowiązani do przestrzegania Polityki placówki w celu zapobiegania nadużyciom i zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności placówki.

Cele polityki

- Zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów i pracowników placówki.
- Ochrona przed nadużyciami w placówce.
- Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla ofiar różnego rodzaju przemocy.
- Zobowiązanie pracowników placówki do przestrzegania wytycznych i procedur w przypadku podejrzeń krzywdzenia dzieci.

Definicja krzywdzenia

Wszelkie zachowania, które naruszają prawa uczestników lub pracowników Ogniska

Z niniejszą polityką zapoznaje się nauczycieli, pracowników, rodziców oraz uczestników zajęć. Treść dokumentu zamieszcza się na stronie internetowej Ogniska i na tablicy ogłoszeń w holu przy wejściu do placówki.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA:

Prawo ściga sprawców przestępstw za:

- art. 207 §1 k.k. Znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ścigane z urzędu) *.
- art. 191 §1 k.k. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu

zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu) *.

➤ art. 197 §1 k.k. Kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego) **.

➤ art. 304 §1 Kodeks postępowania karnego

Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

§2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego) **.

** ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzą postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.*

***ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte.*

➤ art. 572 §1 k.p.c. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.
§2 Obowiązek wymieniony w §1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, (...) placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

➤ art. 12 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny, powinny niezwłocznie zawiadomić o tym policję lub prokuratora

➤ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich

Art.4. §1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekunów nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu.

§2. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

§3. Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu. [...]

Wszystkie te przepisy nakładają na osoby, które dowiadują się o przypadkach przemocy fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej, obowiązek niezwłocznego powiadomienia właściwych organów.

OGÓLNE ZASADY POLITYKI W ZAKRESIE OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM W OGNISKU PRACY POZASZKOLNEJ „ŻOLIBORZ”

Zgłaszanie nadużyć:

Jeśli pracownik Ogniska podejrzewa, że doszło do nadużyć, powinien niezwłocznie zgłosić to dyrektorowi.

Rodzice, opiekunowie i uczestnicy zajęć, którzy podejrzewają, że doszło do nadużyć, powinni niezwłocznie zgłosić to nauczycielowi/dyrektorowi.

Badanie podejrzeń nadużyć:

W przypadku podejrzenia nadużyć w zakresie krzywdzenia dzieci, dyrektor Ogniska powinien niezwłocznie podjąć działania mające na celu ochronę uczestników zajęć i pracowników Ogniska oraz zapewnienie, że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z ofiarą.

Dyrektor Ogniska powinien skontaktować się z organami odpowiedzialnymi za dochodzenie i przeprowadzenie śledztwa.

Ochrona prywatności:

Wszystkie zgłoszenia nadużyć powinny być traktowane jako poufne, a informacje na temat zgłoszenia powinny być udzielane tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla przeprowadzenia śledztwa lub ochrony uczestników zajęć i pracowników Ogniska.

Postępowanie wobec podejrzanych:

Jeśli podejrzany jest pracownikiem Ogniska, dyrektor lub inny przełożony powinien podjąć działania mające na celu ochronę uczestników zajęć i pracowników Ogniska oraz zapewnienie, że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z ofiarą.

Informowanie uczestników zajęć, pracowników Ogniska i rodziców o zasadach zapobiegania i przeciwdziałania wszelkiego rodzaju przemocy.

Przeprowadzenie szkoleń dla pracowników Ogniska w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc seksualną oraz w zakresie komunikacji z uczniem, który stał się ofiarą przemocy.

Kampanie edukacyjne dla uczniów i ich rodziców:

Współpraca z organami prowadzącymi postępowanie w sprawach przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej. Podejmowanie działań w celu zapewnienia wsparcia psychologicznego ofiarom przemocy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GDY NAUCZYCIEL DOWIADUJE SIĘ O PRZEMOCY WOBEC UCZESTNIKA ZAJĘĆ

powinien podjąć następujące kroki:

1. **Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnika zajęć** - przemoc jest traumatycznym doświadczeniem, dlatego nauczyciel udziela uczniowi wsparcia emocjonalnego. Niezwłocznie informuje dyrektora Ogniska – zgłoszenie incydentu.
2. **Przeprowadzenie rozmowy z uczestnikiem zajęć** – nauczyciel/dyrektor zajęć przeprowadza rozmowę z uczestnikiem, który był ofiarą przemocy. Ważne jest, aby rozmowa ta odbyła się w miejscu, gdzie uczestnik będzie czuł się bezpiecznie.
3. **Pamiętaj, że ofiara może potrzebować czasu**, aby podjąć decyzję o udzieleniu zgody na podanie informacji o swoim przypadku innym osobom. Ważne jest, aby szanować jej prywatność i podjąć wszelkie kroki, aby jej dane były chronione.
4. **Powiadomienie rodziców lub opiekunów** – dyrektor Ogniska powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych uczestnika zajęć o podejrzeniu wykorzystania przemocowego. Zapewnia im wsparcie.
5. **Dokumentacja sytuacji** – Dyrektor OPP Żoliborz sporządza szczegółową dokumentację sytuacji, w tym datę i czas zdarzenia, nazwisko osoby dokonującej przemocy, miejsce zdarzenia, a także wszelkie informacje, jakie udało mu się pozyskać w trakcie rozmowy z ofiarą. Notatki z rozmów z ofiarą, świadkami czy rodzicami, a także wszelkie informacje dotyczące działań podejmowanych przez Ognisko w celu rozwiązania sytuacji. (wzór nr 1)
6. **Dalsze działania** - nauczyciel przestrzega zaleceń dyrektora i innych uprawnionych organów oraz współpracuje z nimi w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnika zajęć i przeciwdziałania przemocy w placówce.

W trakcie rozmowy z uczestnikiem zajęć ważne jest, aby nauczyciel okazywał empatię i zrozumienie, a także zachowywał spokój i profesjonalizm.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA WYKORZYSTANIA UCZNIĄ PRZEZ PRACOWNIKA OGNISKA

1. **Natychmiastowe zgłoszenie sytuacji dyrektorowi Ogniska** - w przypadku podejrzenia, że uczestnik zajęć jest zagrożony wykorzystaniem (też seksualnym) przez pracownika, każdy pracownik, rodzic lub uczestnik powinien natychmiast zgłosić ten fakt dyrektorowi Ogniska.
2. **Wydzielenie pomieszczenia** - w celu zapewnienia prywatności i bezpieczeństwa ucznia, należy wydzielić odpowiednie pomieszczenie, w którym zostanie przeprowadzona rozmowa z uczniem.
3. **Podjęcie czynności wyjaśniających** - dyrektor przeprowadza wywiad z uczestnikiem, aby uzyskać jak najwięcej informacji na temat sytuacji.
7. **Powiadomienie rodziców lub opiekunów** – dyrektor Ogniska powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych uczestnika o podejrzeniu krzywdzenia dziecka. Zapewnia im wsparcia.
4. **Zgłoszenie do rzecznika dyscyplinarnego** – O podejrzeniu popełnienia przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka dyrektor Ogniska, a w przypadku podejrzenia popełnienia takiego czynu przez dyrektora Ogniska - organ prowadzący, zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o podejrzeniu popełnienia takiego czynu.
5. **Zawiadomienie jest konieczne**, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia naruszającego prawa lub dobro dziecka.
6. **Zawiadomienia nie dokonuje się**, gdy okoliczności sprawy bezspornie wskazują, że nauczyciel nie dopuścił się takiego przewinienia.
7. **W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego zaangażowania organów ścigania**, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:
 - a) Policję - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
 - b) Organ opieki społecznej - organ odpowiedzialny za ochronę dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem – w tym wykorzystaniem seksualnym.
 - c) Prokuraturę - organ odpowiedzialny za prowadzenie postępowań karnych i oskarżanie osób podejrzanych o popełnienie przestępstw.

KROKI DYREKTORA WOBEC PRACOWNIKA PODEJRZANEGO O PRZESTĘPSTWO KRZYWDZENIA NIELETNIEGO ZALEŻĄ OD KONKRETNÝCH OKOLICZNOŚCI DANEGO PRZYPADKU

Jednakże, istnieją pewne podstawowe procedury, które dyrektor Ogniska powinien podjąć, kiedy podejrzewa, że pracownik dopuścił się przestępstwa (w tym seksualnego) na nieletnim.

Oto kilka podstawowych kroków, jakie dyrektor szkoły powinien podjąć w takiej sytuacji:

1. **Podjęcie czynności wyjaśniających** mających na celu ustalenie czy złożenie zawiadomienia jest konieczne.
 - rozmowa z nauczycielem, którego dotyczy podejrzenie i pozostałymi pracownikami placówki,
 - rozmowa z uczestnikami zajęć i ich rodzicami (w przypadku niepełnoletnich można rozważyć przeprowadzenie rozmowy w obecności psychologa)
 - analiza zgromadzonych notatek służbowych i innych dokumentów
2. **Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego** nie musi być pisemne. (dopuszczalna forma telefoniczna lub elektroniczna). W treści takiego zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego dyrektor wysnuł podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego. *Dyrektor ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.*
3. W zawiadomieniu należy używać sformułowania, że *„istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego”*. (nauczyciel do momentu uprawomocnienia orzeczenia komisji dyscyplinarnej korzysta z domniemania niewinności).
4. **Tymczasowe zawieszenie pracownika** – dyrektor Ogniska może tymczasowo zawiesić pracownika, jeśli istnieją podejrzenia, że popełnił on przestępstwo krzywdzenia nieletniego. Zawieszenie pracownika może zostać nałożone w celu ochrony bezpieczeństwa uczniów i innych pracowników szkoły. Stosuje się, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w szkole.
5. **W sprawach niecierpiących zwłoki nauczyciel i dyrektor mogą być zawieszony przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.**

Podstawa prawna

- ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1762) – art. 26, art. 75, art. 76, art. 85 ust. 4, art. 85j ust. 3.
- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1510) - art. 108.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA UCZESTNIKA ZAJĘĆ PRZEZ INNEGO UCZESTNIKA

Jeśli dyrektor Ogniska dowiaduje się, że doszło do krzywdzenia **uczestnika przez rówieśnika**, **powinien podjąć odpowiednie kroki, w tym:**

1. **Zebrać informacje** - dyrektor Ogniska powinien zbierać informacje na temat sytuacji, w tym dokładne okoliczności, osoby zaangażowane i źródło informacji.
2. **Skontaktować się z rodzicami ofiary** - dyrektor Ogniska powinien skontaktować się z rodzicami ofiary i powiadomić ich o sytuacji. Rodzice powinni zostać poinformowani o sytuacji i o tym, jakie kroki zostaną podjęte w celu rozwiązania problemu. Zapewnienie im wsparcia.
3. **Skontaktować się z rodzicami prześladowcy** - dyrektor Ogniska powinien skontaktować się z rodzicami prześladowcy i powiadomić ich o sytuacji. Rodzice powinni zostać poinformowani o sytuacji i o tym, jakie kroki zostaną podjęte w celu rozwiązania problemu. Zapewnienie im wsparcia.
4. **Przeprowadzić rozmowę z uczestnikami** – dyrektor Ogniska powinien przeprowadzić rozmowę z uczniami zaangażowanymi w sytuację i zebrać ich wersje wydarzeń.
8. **Dokumentacja sytuacji** - dyrektor sporządza szczegółową dokumentację sytuacji, w tym datę i czas zdarzenia, nazwisko osoby dokonującej przemocy, miejsce zdarzenia, a także wszelkie informacje, jakie udało mu się pozyskać w trakcie rozmowy z uczniem. Notatki z rozmów z uczniem, świadkami czy rodzicami, a także wszelkie informacje dotyczące działań podejmowanych przez szkołę w celu rozwiązania sytuacji. (wzór nr 1)
5. **Zapewnić wsparcie psychologiczne uczniom (zarówno ofierze i prześladowcy)** - dyrektor powinien zadbać o to, aby uczniowie otrzymali odpowiednie wsparcie psychologiczne.
6. **Zastosować odpowiednie sankcje** - Reakcja wobec sprawcy - podejmij działania wobec sprawcy, które ułatwią mu zrozumienie powagi sytuacji i zmianę zachowania.

Możliwe sankcje, jakie Ognisko może zastosować wobec uczestnika, który dopuścił się przemocy wobec kolegi/koleżanki, to:

Rozmowa z uczestnikiem - dyrektor może przeprowadzić rozmowę z uczniem, aby wyjaśnić mu powagę popełnionej przez niego przemocy i wskazać, jakie są skutki takiego zachowania.

Zawieszenie uczestnika zajęć - w przypadku poważniejszych przypadków przemocy, Ognisko może zawiesić uczestnika w prawach ucznia na określony czas.

Usunięcie uczestnika z Ogniska - w przypadku poważnych i ciągłych przypadków przemocy, Ognisko może podjąć decyzję o usunięciu uczestnika z Ogniska.

W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego zaangażowania organów ścigania, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:

- d)** Policję - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
- e)** Organ opieki społecznej - organ odpowiedzialny za ochronę dzieci i młodzieży przed każdym rodzajem przemocy i wykorzystania.

Należy jednak pamiętać, że każdy przypadek krzywdzenia jest inny i sankcje powinny być dostosowane do specyfiki sytuacji oraz stopnia przemocy.

W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu)

- dyrektor powołuje Zespół Interwencyjny, w składzie:
 - 1. nauczyciel prowadzący zajęcia z ofiarą,
 - 2. inny nauczyciel
 - 3. dyrektor
- Zespół sporządza plan pomocy dziecku
- nauczyciel prowadzący zajęcia z ofiarą informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja) lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej lub też przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego) - procedura "Niebieskiej Karty" (w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia)

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA KRZYWDZENIA UCZESTNIKA POZA PLACÓWKĄ.

Jeśli dyrektor placówki dowiaduje się o przypadku przemocy seksualnej, powinien natychmiast podjąć kroki, aby zapewnić bezpieczeństwo ofierze i każdej innej osobie, która może być narażona na przemoc.

1. **Zapewnienie bezpieczeństwa ofierze** - przemoc fizyczna i psychiczna to poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ofiary. Dyrektor szkoły powinien natychmiast podjąć kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ofierze. Należy skontaktować się z organami odpowiedzialnymi za zwalczanie przemocy seksualnej, takimi jak policja, a także z rodzicami lub opiekunami prawnymi ofiary.
2. **Udzielenie wsparcia emocjonalnego** – każdy rodzaj przemocy to traumatyczne doświadczenie, dlatego ofiara potrzebuje wsparcia emocjonalnego. Dyrektor powinien udzielić ofierze informacji o specjalistach i organizacjach, które mogą jej pomóc.
3. **Poinformowanie organów odpowiedzialnych** - dyrektor szkoły powinien natychmiast zgłosić każdy przypadek wykorzystania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu organom odpowiedzialnym za zwalczanie przemocy seksualnej. W tym celu można skontaktować się z lokalnymi organami ścigania, np. policją (wzór nr 2).
4. **Zachowanie poufności** - dyrektor szkoły i pozostali pracownicy powinni zachować poufność wobec informacji o przemocy. Należy poinformować tylko te osoby, które muszą wiedzieć o tym z powodów bezpieczeństwa ofiary. Wszelkie informacje o ofierze powinny być traktowane jako poufne i chronione.
 - *W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.*
 - Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
 - Ze spotkania sporządza się protokół.

W przypadku powzięcia informacji o krzywdzeniu ucznia przez rodzica, należy niezwłocznie podjąć następujące kroki:

1. Zgłoszenie sytuacji organom odpowiedzialnym

W przypadku wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu przez rodzica, obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie organów odpowiedzialnych, takich jak policja, prokuratura, opieka społeczna.

Wszelkie informacje dotyczące przypadku powinny być przekazane tym organom, aby mogły podjąć odpowiednie środki ochrony dla ofiary oraz wszczęć postępowanie karne wobec sprawcy (wzór nr 2).

2. Włączenie rodziców lub opiekunów

W przypadku podejrzenia, że ucznia wykorzystuje rodzic lub opiekun, należy niezwłocznie powiadomić drugich rodziców lub opiekunów, aby podjęli odpowiednie kroki w celu ochrony dziecka.

3. Wsparcie dla ofiary

Ofiarę krzywdzenia należy traktować z szacunkiem i empatią, zapewniając jej odpowiednie wsparcie emocjonalne i fizyczne, w tym dostęp do pomocy psychologicznej i medycznej.

PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY W OGNISKU PRACY POZASZKOLNEJ „Żoliborz” w Warszawie

- Niebieska Karta może zostać założona również w Ognisku, gdy dyrektor i nauczyciel stwierdzą, że w rodzinie uczestnika dochodzi do przemocy. Decyzję o rozpoczęciu procedury konsultuje się z całym gronem pedagogicznym.
- Niebieską Kartę A wypełnia się w obecności uczestnika, który jest dotknięty przemocą - ważne jest, aby wówczas towarzyszył mu nauczyciel/dyrektor. Jeżeli uczeń jest niepełnoletni, przy procedurze powinien być obecny rodzic, opiekun prawny lub faktyczny dziecka. Wypełniony formularz „Niebieska Karta A” placówka przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.

- Niebieską Kartę B, o charakterze informacyjnym, przekazuje się uczestnikowi doznającemu przemocy lub - jeżeli jest niepełnoletni - rodzicowi, opiekunowi prawnemu bądź faktycznemu dziecka → nie może jej otrzymać osoba, co do której istnieje podejrzenie o dokonywaniu przemocy wobec bliskich.

KONTROLA PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIAMI W ZAKRESIE SPEŁNIANIA PRZEZ NICH WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI;

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Kandydat do pracy przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Kandydat do pracy posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Kandydat do pracy składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. W przypadku gdy prawo państwa, w którym kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat **składa pracodawcy oświadczenie** o tym fakcie **wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany** w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w

ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad małoletnimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w pkt 5, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
7. Powyższe informacje, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU

1. Prawo do korzystania z komputerów znajdujących się w pracowni komputerowej przysługuje uczestnikom oraz nauczycielom. W wyjątkowych sytuacjach innym osobom, jeśli dyrektor szkoły wyrazi na to zgodę.
2. Prawo do korzystania z komputerów znajdujących się w poszczególnych salach lekcyjnych przysługuje nauczycielom. W wyjątkowych sytuacjach innym osobom, jeśli dyrektor placówki szkoły wyrazi na to zgodę.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze obowiązany jest informować uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Nauczyciel korzystający z zasobów Internetu na swoich zajęciach odpowiada za udostępniane treści swoim uczestnikom, które muszą być zgodne z niniejszą polityką.
5. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych określa Regulamin korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych- zał. nr 1
6. Uczniowie korzystają z komputera tylko pod opieką nauczyciela.
7. Korzystanie z multimediów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom naukowym, informacyjnym i edukacyjnym.

8. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
9. Osoba odpowiedzialna za Internet -ASI dba o to, aby sieć była zabezpieczona przed treściami niebezpiecznymi. Instaluje i uaktualnia odpowiednie programy zabezpieczające, w tym program antywirusowy.
10. Nie wolno naruszać godności i praw innych użytkowników sieci oraz działać na szkodę innych użytkowników Internetu.
11. Należy szanować prawo własności zdjęć, materiałów, artykułów itp. w sieci.
12. Nie wolno przysyłać i udostępniać danych naruszających prawo, powszechnie uznanych za obsceniczne lub obraźliwe oraz oszczerstw i treści obrażającej uczucia innych.
13. Zabrania się uprawiania hazardu oraz prowadzenia działalności komercyjnej.
14. Należy zachować ostrożność w spotkaniach z osobami poznanymi w sieci.

Należy pamiętać, że Cyberbulling – przemoc przy użyciu Internetu – to przestępstwo.

15. Nauczyciel prowadzący zajęcia w pracowni komputerowej na bieżąco sprawdza czy na komputerze uczniowskim podłączonym do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia takich – ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
16. Informacje o dziecku, które korzystało z komputera podczas wprowadzenia niebezpiecznych treści przekazuje się do dyrektora placówki. Dyrektor kieruje dziecko na rozmowę dotyczącą bezpieczeństwa i Internecie do psychologa/pedagoga/ pedagoga specjalnego (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3).
17. Jeśli nauczyciel podczas rozmowy uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone – stosuje procedurę.
18. Wszelkie zdarzenia związane z naruszeniem bezpieczeństwa cyfrowego w placówce należy zgłosić nauczycielowi/dyrektorowi.
19. W Internecie istnieją różne zespoły i linie pomocowe w sprawach dotyczących bezpieczeństwa dzieci, również w zakresie bezpieczeństwa w Internecie; dostarczają wiedzy, wskazówek rozwiązania problemu oraz wsparcia psychologicznego.

Polityka ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem podlega aktualizacji raz na 2 lata. Zespół powołany do aktualizacji ww. dokumentu składa się z:

1. Nauczyciela Pani Ewy Szarlińskiej
2. Nauczyciela Pani Iwony Wołoszynek
3. Dyrektora placówki Pani Justyny Ippohorskiej-Lenkiewicz.

Z przeprowadzonej aktualizacji sporządza się protokół.

Dla ofiar i świadków cyberprzemocy lub dla osób, które są zaniepokojone jakimś zdarzeniem związanym z bezpieczeństwem cyfrowym są telefony zaufania:

a) **800 12 12 12** - Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

Telefon jest bezpłatny i czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.15 do 20.00 (połączenie bezpłatne). Jeśli ktoś zadzwoni tam w godzinach nocnych i zostawi informację o sobie i swój numer - konsultanci oddzwonią do takiej osoby.

b) **116 111** - Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - www.116111.pl

Bezpłatna i anonimowy telefon dla dzieci i młodzieży prowadzony od 2008 roku przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę.

c) **Dyzurnet.pl** - to zespół ekspertów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej,

działający jako punkt kontaktowy do zgłaszania nielegalnych treści w Internecie.

Dyzurnet.pl przyjmuje anonimowe zgłoszenia za pomocą:

- formularza internetowego: <https://dyzurnet.pl/formularz/>
- pocztą elektroniczną: dyzurnet@dyzurnet.pl
- telefonicznie: **801 615 005**

Wzór nr 1.

Zgłoszenie incydentu w Ognisku dotyczącego przemocy wobec uczestnika zajęć:

[Warszawa data]

Do Dyrektora OPP Żoliborz

Zgłaszam incydent, który miał miejsce w naszej placówce i jest związany z przemocą wobec ucznia.

Opis sytuacji:

1. Data i miejsce zdarzenia:
2. Opis zdarzenia:
3. Osoby zaangażowane w zdarzenie:
 - Uczeń/uczniowie: [imię i nazwisko],
 - Pracownik/pracownicy OPP: [imię i nazwisko], [stanowisko]
4. Świadkowie zdarzenia:
 - [imię i nazwisko], [klasa/stanowisko]
5. Inne istotne informacje:
6. Dokumentacja zdarzenia:
 - Dokumentacja medyczna (jeśli została wykonana)

Proszę o niezwłoczne podjęcie działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniowi wszelkiej pomocy oraz wsparcia w sytuacji po doświadczeniu przemocy.

Z poważaniem, [Imię i nazwisko] [Stanowisko]

wzór nr 2

Zgłoszenie do policji lub prokuratury podejrzenia o molestowaniu ucznia

Do Komendy Powiatowej/Miejskiej Policji w [miejsowość] oraz Prokuratury
Rejonowej/Okręgowej w [miejsowość]

Ja, [imię i nazwisko], dyrektor OPP Żoliborz, informuję, że zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mam podejrzenie, że uczeń [imię i nazwisko ucznia], w wieku [wiek ucznia], może być ofiarą przemocy seksualnej.

Podczas pracy dydaktycznej zaobserwowałem/am, że [opis zdarzenia] oraz [inne informacje na temat podejrzenia].

Jestem zaniepokojony/a zachowaniem ucznia i podejrzewam, że może być on ofiarą przemocy seksualnej.

W związku z powyższym, zwracam się z prośbą o podjęcie działań celem zabezpieczenia bezpieczeństwa ucznia oraz podjęcia działań prawnych wobec podejrzanego o przestępstwo.

Z poważaniem, [imię i nazwisko]

ULOTKA DLA UCZNIA – do wykorzystania na zajęcia profilaktyczne, godziny do dyspozycji nauczyciela, na gazetki ścienne, na stronę internetową szkoły

Ważne, aby uczniowie byli informowani o tym, jak mogą zgłaszać przypadki przemocy seksualnej oraz gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia.

Jeśli jesteś ofiarą przemocy fizycznej lub psychicznej lub podejrzewasz, że ktoś inny jest nią dotknięty, ważne jest, aby szukać pomocy.

Poniżej przedstawiam kilka sposobów, jak możesz to zrobić:

1. Skontaktuj się z organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy wobec małoletnich- w Polsce takie organizacje to m.in. Fundacja Feminoteka, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Fundacja La Strada, czy Fundacja Pro Femina.
2. Skontaktuj się z ośrodkami pomocy społecznej - w każdym powiecie działa ośrodek pomocy społecznej, który oferuje wsparcie dla ofiar przemocy.
3. Zgłoś przemoc na policję - możesz zadzwonić na numer alarmowy 112 lub udać się do najbliższej jednostki policji.
4. Skontaktuj się z infolinią dla ofiar przemocy - w Polsce działa m.in. infolinia "Niebieska Linia" pod numerem 800 120 002, którą można dzwonić 24h/dobę, przez wszystkie dni w tygodniu.
5. Szukaj pomocy u specjalisty - możesz skonsultować swoją sytuację z psychologiem, terapeutą, seksuologiem lub lekarzem.
6. Skorzystaj z pomocy szkolnej - jeśli jesteś uczniem, nauczyciel lub dyrektor szkoły mogą pomóc w znalezieniu wsparcia.

Ważne jest, aby pamiętać, że przemoc zarówno fizyczna jak i psychiczna jest poważnym przestępstwem i nie jest Twoją winą.

Warto szukać pomocy i wsparcia, aby poradzić sobie z trudną sytuacją.